

Het verhaal van de Bijbel

Het verhaal van de Bijbel

Duidelijk en kort

Erik Dwarshuis

Marjan Douma - Dwarshuis

Scholten Uitgeverij

Het verhaal van de Bijbel

Duidelijk en kort

Erik Dwarshuis & Marjan Douma-Dwarshuis

© 2024 Scholten Uitgeverij B.V.

info@scholtenuitgeverij.nl

www.scholtenuitgeverij.nl

Omslagontwerp: Levi Reinds | levireinds.nl

Binnenwerk: Piet Versteeg

Eerste druk, september 2024

Drukwerk: Drukcase

ISBN: 9789083453026

NUR: 700

Een paar bijbelcitaten in deze uitgave zijn ontleend aan de Bijbel in Gewone Taal © Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap 2014.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No portion of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means – electronic, mechanical, photocopy, recording or any other – except for brief quotations in printed reviews, without the prior written permission of the publisher.

Inhoud

Voorwoord	9
Iets over de naam van God	13
DEEL 1: HET VERHAAL OVER JEZUS	15
1. Een goddelijke baby	17
2. Het begon met Johannes de Doper	21
3. Jezus' doop en verleidingen	24
4. Wat Johannes en Jezus preekten	27
5. Tempelteken op het Paasfeest	30
6. Leerlingen worden mensenvissers	32
7. Het licht gaat op in Galilea	35
8. Een nieuwe start voor Israël	38
9. Lessen over bidden	41
10. Niet echt luisteren	43
11. Jezus laat zien wie Hij is	46
12. Nieuw onderwijs: de lijdensweg	49
13. Dienen en vergeven	52
14. Op weg naar Jeruzalem	54
15. Onderwijs onderweg	57
16. De opwekking van Lazarus	60

17. De laatste week	62
18. Allerlaatste onderwijs	65
19. De laatste avond	68
20. De nacht van het verraad	71
21. Goede Vrijdag	74
22. Ongeloof op Pasen	77
23. Boodschappers!	81

DEEL 2: WAT VOORAF GING 83

1. Hoe alles begon	85
2. Het volk van Abraham	89
3. Het offer van een vader	93
4. Jakob en Esau	96
5. De twaalf zonen van Jakob	99
6. Jozef de redder	101
7. Mozes geroepen	104
8. De bevrijding uit Egypte	107
9. Hoe God zich aan Israël verbond	110
10. De hogepriester	114
11. Wetten en regels	117
12. De woestijnreis	121
13. Het beloofde land	125
14. De tijd van de bevrijders	129
15. Boaz en Ruth	133
16. Een koning naar Gods hart	136
17. David als voorbeeld	140

18. Salomo bouwt de tempel	144
19. De zonde van Jerobeam	148
20. De grote profeet Elia en koning Achab	152
21. Jona	156
22. Hizkia en Jesaja	159
23. Drie voorbeelden van profetieën	162
24. De boodschap van Gods profeten	167
25. Jeruzalem verwoest, Jeremia en Ezechiël	171
26. Daniël	175
27. De tempel herbouwd	179
28. Ester	182
29. Job	186
30. Psalmen	189
31. Nog drie wijsheidsboeken	194
32. De aankondiger	196

DEEL 3: HET VERVOLG **199**

1. De eerste uitbarsting van geloof	201
2. Tegenwerking	205
3. Het Evangelie voor álle volken	208
4. Paulus, de speciale apostel	212
5. Brieven van de apostelen	216
6. Petrus over lijden	219
7. Paulus over genade	222
8. Paulus over het avondmaal	224
9. Paulus over de opstanding	228

10. Paulus over de toekomst	230
11. Johannes over leven in het licht	233
12. Jezus is de goede herder	236
13. De rode draad van liefde	239
14. Johannes over het Woord	242
15. Johannes' visioen	245
16. Tenslotte	249
 Een paar jaartallen	 250

Voorwoord

Wat gaaf dat jij meer wilt weten over de Bijbel. Gods boek over Jezus. In ons boek vertellen we die hele Bijbel na. Maar dan wel zo kort dat we niet alles wat in de Bijbel staat kunnen noemen. We bedoelen het zo: met dit boek vertellen we het hele verhaal. En we denken dat je alle dingen tegenkomt die je verwacht. De dingen waarvan je al had begrepen dat ze in de Bijbel staan. In dit voorwoord willen we je vertellen hoe wij de Bijbel lezen en navertellen. Wat we precies bedoelen als we zeggen dat we geloven wat God ons in zijn boek vertelt.

Hoe de Bijbel is ontstaan

Wij geloven dat God bestaat en dat Hij van zich laat horen. (Goed om even te bedenken wat je daar van vindt. Misschien geloof jij wat anders.) God is geen onderdeel van het heelal. Zoals de sterren en wijzelf onderdeel van het heelal zijn, en ook alle onzichtbare dingen. Alleen God niet. Maar binnen het heelal laat Hij wel van zich horen. God grijpt wel eens in. Dan gebeurt er iets wat normaal niet kan. En God heeft ook in woorden van zich laten horen. In mensentaal die we kunnen begrijpen.

Dat hebben wij zelf nog nooit rechtstreeks gehoord. Maar God heeft in de loop van de tijd best vaak van zich laten horen. Meestal deed Hij dat via mensen. Bijvoorbeeld via Mozes. De eerste vijf bijbelboeken heten 'de boeken van Mozes'. Er zijn ook veel profeten geweest. Die hebben God dingen zien doen en horen zeggen en dat doorgegeven. Niet alleen voor de mensen op dat moment. Het is ook opgeschreven voor toekomstige lezers. Omdat er ook een boodschap van God voor iedereen in zat. Dat werden de heilige boeken van de Joden. Het duidelijkst heeft God van zich laten horen via Jezus. Jezus' belangrijkste woorden en daden staan beschreven in vier verschillende verslagen van ooggetuigen. Verder heeft God nog een paar mensen speciaal aangewezen om zijn boodschappers te zijn. Zo zijn uiteindelijk 66 bijbelboeken ontstaan.

Logisch dat je over wonderen leest

Alle bijbelboeken nemen wij daarom serieus. Als berichten over hoe God van zich heeft laten horen in woorden en daden. En we vinden het heel logisch dat we ongelooflijke dingen lezen. Zoals dat Jezus over het water liep. Of dat iemand opstond uit de dood. De Bijbel vertelt ook dat God in het begin de aarde en de sterren maakte uit niets. Dan vragen we ons wel af wat er met dat 'niets' eigenlijk bedoeld wordt. Maar het verbaast ons niet dat er een goddelijk wonder verteld wordt. Iets wat normaal niet kan. Dat kun je verwachten van God.

Wat je leest is betrouwbaar

Omdat deze berichten bij God vandaan komen, zijn ze ook betrouwbaar. Het is niet dat mensen ons iets willen laten geloven. God wil mij dingen vertellen en laten zien. En Hij is betrouwbaar. Dus lezen wij de bijbel net zoals we een belangrijke e-mail lezen. Een e-mail van een vriend of van een betrouwbare make-laar. Er kunnen foutjes in staan, want het zijn mensen die namens God dingen zeggen. Maar het is gewoon een betrouwbaar verhaal. Soms moet je best nadenken hoe het bedoeld is. Als het een gedicht is bijvoorbeeld. Of een droom. Maar als er een gebeurtenis verteld wordt, is het ook echt zo gebeurd.

De Bijbel is wel een heel oud boek

Er is wel een belangrijk verschil met zo'n e-mail. De Bijbel is namelijk heel oud. Onze taal is heel anders dan die van de schrijvers van de Bijbel. Maar onze wereld en onze manier van denken ook. Als je met iemand uit een ander land praat, merk je zulke verschillen ook al. Zo is het helemaal met de bijbelboeken van soms meer dan drieduizend jaar oud. Deze navertelling van de Bijbel is bedoeld om zulke verschillen te helpen overbruggen. Maar je zult ook merken hoeveel de mensen uit de Bijbel en wij op elkaar lijken.

Ook wat we niet begrijpen geven we door

Het betekent niet dat wij alles begrijpen. Bijvoorbeeld dat God alles maakte uit niets. We weten niet wat we ons daarbij moeten

voorstellen. Voor degene die het opschreef was dat blijkbaar geen vraag, maar voor ons wel. Of wat we ons moeten voorstellen bij die zes dagen, waarin God alles maakte. We kunnen ook niet begrijpen hoe Jezus op dit moment met zijn menselijke lichaam in de hemel is. Of sowieso wat de hemel is. Deze dingen vertellen we daarom gewoon na, zoals ze ons ook verteld worden. We vinden dat geen probleem. Er zijn nou eenmaal grenzen aan wat wij allemaal kunnen bedenken. Soms begrijpen we dingen niet, die voor anderen blijkbaar prima te begrijpen zijn. Bijvoorbeeld dat iemand bevrijd wordt van een demon. Wij weten echt niet wat dat precies is of wat er dan gebeurt. Het klinkt voor ons als iets uit een fantasyfilm. Maar voor anderen bestaan demonen gewoon in de wereld. Zij snappen niet dat wij niet weten wat demonen in het echt zijn. Misschien gaan we sommige dingen die we nu niet begrijpen, later nog wel begrijpen. Maar misschien ook niet. Het verhaal is nu al duidelijk genoeg. Dat zul je wel merken.

Je kunt het in eigen woorden vertellen

Nog iets heel bijzonders. Je kunt het dus wel gewoon navertellen. Ook al zijn het heel speciale boeken. De Bijbel is het middel waarmee God van zich laat horen. Goddelijke communicatie tussen Hem en ons op dit moment. Maar wat je leest is tegelijk meestal zo gewoon en begrijpelijk dat je het kunt navertellen en doorvertellen. In je eigen woorden. In het kort ook. Het hele verhaal. Dat vinden wij fantastisch!

Iets over de naam van God

De bijbelboeken gaan over God. Dus wordt Hij vaak genoemd. Met verschillende woorden en namen. God, Jezus, Allerhoogste, hemelse Vader, enzovoorts. Twee namen van God willen we hier uitleggen. De namen Heer (met één hoofdletter) en HEER (met vier hoofdletters).

In gewoon Nederlands gebruiken we het woord heer maar weinig. Boven een brief soms. Of als we willen zeggen dat iemand zich als een gentleman gedraagt. Als een heer. Het woord kasteelheer kennen we ook. We kunnen ons voorstellen dat een heer in elk geval heel rijk is. De eerste christenen leefden in de tijd van de eerste Romeinse keizers. In het Romeinse Rijk was toen de titel Heer speciaal voor de keizer. Het betekende dat je de keizer erkent als allerhoogste macht. Niemand boven de keizer. Maar dat was precies wat de christenen van Jezus en van God wilden zeggen. Niet van de keizer. De schrijvers van de Bijbel noemen God en Jezus “onze Heer”. Christenen willen alleen God Heer noemen in deze betekenis. En dus niet de keizer. En christenen noemen Jezus ook Heer, omdat Jezus God zelf is. Dat sluit ook goed aan bij de heilige boeken van de Joden. Het eerste deel

van de Bijbel. Daarin wordt God ook in het Hebreeuws de Heer genoemd.

Maar God heeft ook nog een speciale naam van zichzelf genoemd. Zijn roepnaam. Tegen Mozes zei God: “Noemen jullie Mij maar ‘Hij die er is’. Want Ik ben er. Ik ben er altijd. Ik was er altijd en Ik zal er altijd zijn. Ik ben er voor jullie en Ik zal er altijd voor jullie zijn.” Hoe de mensen die naam vroeger uitspraken, weten we niet. Maar die naam komt veel in de Bijbel voor. En het is gewoonte geworden om die naam te schrijven als HEER (met vier hoofdletters). Je spreekt het net zo uit als Heer (met één hoofdletter). Maar je bedoelt die speciale roepnaam van God: ‘Hij die er is’.

Eén persoon heeft honderd procent bewezen dat God er inderdaad is. Precies zoals zijn naam HEER (met vier hoofdletters) zegt. Die persoon is Jezus Christus. Over Hem gaat de hele Bijbel.

DEEL 1

Het verhaal over Jezus

1. Een goddelijke baby

De hele Bijbel gaat over Jezus. Daarom begint onze vertelling bij zijn geboorte, bij het Kerstfeest. Kerst gaat over het grote wonder, dat Jezus God zelf is. God zelf, die er altijd al was, werd een mens: Jezus. Een heel gewoon mens, net zoals wij. Maar Hij was tegelijk God zelf. De Heer kwam om zijn volk te redden. Dat bleek uit de bijzondere gebeurtenissen rondom zijn geboorte.

Ten eerste werd Hij geboren uit een maagd. Zijn moeder Maria woonde in het stadje Nazaret. Ze zou trouwen met Jozef, maar ze sliepen nog niet bij elkaar. En toch werd ze zwanger. De engel Gabriël kwam haar vertellen dat dat ging gebeuren. Hij gaf haar een opdracht. Ze moest ver weg op bezoek gaan bij familie. Ver uit de buurt van Jozef zou ze zwanger worden. Maria luisterde naar Gabriël, en zei: “Laat dat maar met mij gebeuren. Zoals u hebt gezegd.” Dat antwoord van Maria is wereldberoemd geworden.

Het tweede teken was een bijzondere profetie (een boodschap van God). Een profetie van een profeet, vanuit de buik van zijn moeder! Deze profeet zou later bij alle Joden bekend worden

als Johannes de Doper. De moeder van Johannes was Elisabet. Zij was een verre tante van Maria. Elisabet was zes maanden vóór Maria zwanger geworden. Dat was ook al een wonder, want Elisabet en haar man waren al oud. Zij hadden nooit kinderen gekregen. De engel Gabriël was bij Elisabets man geweest. Om te vertellen dat ze toch een kind zouden krijgen. En dat dat kind al voor zijn geboorte een heel belangrijke profeet zou zijn. Gabriël stuurde Maria naar Elisabet toe. Namens het kind in haar buik gaf Elisabet een boodschap van God door. Ze zei tegen Maria: “De meest gezegende vrouw ter wereld ben je! Gezegend is het kind in jouw buik! Jij bent zwanger, Maria. En het kindje dat je krijgt is de Heer, God zelf! Toen ik je hoorde binnenkomen, schopte mijn kind in mijn buik van blijdschap. Hier had de engel het over.” Maria ging pas terug naar Jozef toen haar zwangerschap te zien was. Terug naar Nazaret.

Toch werd Jezus niet in Nazaret geboren, maar in Betlehem. Dat was ook een bijzonder teken. Volgens de heilige boeken zou de redder van de wereld uit Betlehem komen. Jozef en de hoogzwangere Maria gingen daarheen op bevel van de Romeinse keizer. Voor zijn belastingaanslagen. Ze moesten zich melden in de stad waar Jozef vandaan kwam. Zo gebeurde wat de profeet Micha zevenhonderd jaar eerder al had voorspeld. Een duidelijk bewijs dat God aan het werk was. Zelfs de keizer in Rome werkte onbewust mee aan Gods plannen. (De dorpen Nazaret en Betlehem bestaan nog steeds, net als Jeruzalem en Rome.)

Er waren veel engelenacties in dit jaar. Dat waren ook tekens van het bijzondere van dit kind. (Engelen spelen maar een kleine rol in het hele verhaal van de Bijbel. Ze blijven voor mensen bijna altijd onzichtbaar. Dit jaar was echt bijzonder.) De engel Gabriël kwam dus bij Maria en bij Elisabets man. Ook kwam er een engel bij Jozef. De engel moedigde Jozef aan om toch met Maria te trouwen. Jozef twijfelde namelijk. Maria was zwanger van de Heer, en niet van een kind van hem. De engel vertelde hem ook dat hij het kind Jezus moest noemen. De naam Jezus betekent 'de HEER redt'. Want dit kind zou Gods volk redden. In de nacht dat Jezus geboren werd, kwamen er engelen bij een groep herders. De herders zaten met hun schapen in het veld rond Betlehem. De engelen vertelden dat daar die nacht, de redder van de wereld was geboren. En dat de armoede van Jezus' ouders een belangrijk teken was. Jezus' wieg was zelfs een voerbak! De engelen zongen: "In de hemel eer aan God! En op aarde vrede. Er is iemand geboren die alles goed gaat maken met God."

Naast engelen en profetieën was er nog een heel bijzonder teken. Dit teken was in de lucht te zien. Een ster. Magiërs uit het Oosten zagen de ster. Hierdoor wisten zij dat er een koning van de Joden was geboren.

Bijzondere gebeurtenissen dus. Deze gebeurtenissen hadden voor de mensen toen veel betekenis. Waarschijnlijk meer dan

voor ons, nu. Hoe weten wij dan zo zeker dat deze Jezus uit Nazaret echt God zelf is? Dat komt door wat Hij 35 jaar na zijn geboorte zelf allemaal heeft gedaan. Daar waren duizenden mensen bij. Algemeen bekende feiten met veel getuigen. Daarover gaat het verhaal over Jezus, het Evangelie (Grieks voor 'Het Goede Nieuws').

2. Het begon met Johannes de Doper

Het verhaal over Jezus Christus is erg vaak verteld door zijn apostelen (Grieks voor 'boodschappers'). Daardoor is het een bekend verhaal geworden. Elke keer vertelden ze hetzelfde verhaal. Hét verhaal over Jezus. Dat verhaal is het Evangelie gaan heten. En na een tijd hebben vier van die apostelen dit verhaal ook opgeschreven. Heel netjes en met veel details. Ieder schreef het op zijn eigen manier, maar het belangrijkste is in alle versies hetzelfde. Het Evangelie is het goede nieuws voor de hele wereld. En het Evangelie begint met die Johannes, die al voor zijn geboorte profeet was. Johannes de Doper.

Johannes de Doper werd in het jaar 28 echt bekend als profeet. Namens God sprak hij de mensen aan. En hij kreeg volgers onder de Joden. Het werden er enorm veel, zelfs wereldwijd. Johannes' taak was om Gods volk klaar te maken voor Jezus. Eeuwen geleden voorspelde een andere profeet, Jesaja, Johannes' komst. Jesaja profeteerde: "Let op! Ik stuur iemand voor je uit, om de rode looper voor je uit te rollen. Hij roept in de woestijn: 'Leg een mooie weg aan voor de HEER! Hier komt God zelf!'"

Johannes maakte de weg klaar voor Jezus. Hij riep de Joden namelijk op om zich te bekeren. De mensen van de belasting moesten hun werk eerlijk gaan doen. Soldaten moesten hun macht niet misbruiken, maar juist de mensen helpen. Enzo voort. Deze oproep deed Johannes aan alle mensen. Van de belangrijkste Joodse leiders tot de onbelangrijkste slaaf. Als mensen echt hun leven wilden beteren, dan gaf Johannes hen zijn teken. Hij doopte hen dan in de rivier de Jordaan. Dopen betekent dat je iemand ritueel onderdompelt in water of ermee besprenkelt. Zo kwam Johannes aan zijn bijnaam 'de Doper'. Uit het hele land kwamen mensen om zich te laten dopen.

Na een jaar of twee mocht Johannes de Messias persoonlijk aanwijzen. Het Joodse woord Messias is in het Grieks 'Christus'. Daarom heet Jezus nu Jezus Christus. De Messias was voor de Joden hun grote redder, de troonopvolger van koning David. David was in de geschiedenis van Israël de allerbeste koning. Hij had met Gods hulp Israël gered van alle vijanden. Onder zijn leiding ging het heel goed met Israël. God beloofde David een heel bijzondere troonopvolger. Deze troonopvolger zou nog veel groter zijn dan hij. Die zou de hele wereld redden en alles mooi en nieuw maken. Al duizend jaar wachtten de Joden op die troonopvolger. De grote redder, de Messias, de Christus. Johannes de Doper vertelde iedereen dat het nu zo ver was. "Na mij komt de Messias, die duizend keer belangrijker is dan ik. Ik mag Hem aankondigen. Ik zal Hem zelfs aan jullie aanwijzen

als het zo ver is. Hij is een heel gewone man, net als iedereen. Maar Hij is tegelijk God zelf, die zijn wereld komt redden!”

De komst van de Messias was het begin van het einde, zei Johannes. Na al die eeuwen was het eindelijk zo ver. Nu zou het volk van God gered worden van de dood. En nu kwam het er dus op aan. Sta jij te juichen voor Hem? Of wijs je Hem af? Deze man stelt je voor de keuze. Juich jij voor Gods Messias, de Christus, dan ben jij gered. Je krijgt eeuwig leven. Wijs je de Christus af, dan ben jij verloren. Want wie anders zal jou redden van de dood?

3. Jezus' doop en verleidingen

Na kerst ging er meer dan dertig jaar voorbij zonder wondertekens. Jezus leefde in Nazaret een heel gewoon leven, net als wij. En toen kwam Hij in actie. Johannes had precies de dag ervoor vragen gekregen vanuit Jeruzalem, vanuit de Joodse regering. Of hij soms beweerde dat hij de Messias was. “Zeker niet,” zei Johannes, “mijn taak is om de Messias aan te wijzen.” Toen ging Jezus naar Johannes toe. Om zich te laten aanwijzen als de Messias. “Wil je Mij ook dopen?” Johannes protesteerde. Jezus hoefde zich toch niet te bekeren? Maar Jezus hield vol dat Hij gedoopt wilde worden. De doop stond symbool voor de dood. Alle mensen sterven, omdat alle mensen zondig zijn. Behalve Jezus. Maar Jezus wilde juist sterven om anderen van de dood te bevrijden.

Op het moment dat Jezus weer uit het water kwam klonk Gods stem. God de Vader liet horen dat Hij het ermee eens was. Zijn stem klonk uit de hemel: “Jij bent mijn Zoon. Ik houd zo veel van jou! Jij maakt Mij gelukkig!” Tegelijk daalde er vanuit de hemel een duif neer op Jezus. Het was de kracht van God die vanuit God de Vader in Jezus kwam. Zo wees God Jezus aan als dé redder van de wereld. Johannes zag het en wist het nu zeker. Hij

zei: “Kijk! Daar! Hij is het Lam van God! Alle zonde van de wereld komt op zijn hoofd. Om alles goed te maken met God.” (De Joden wisten heel goed wat zonde is. Zonde is dat je afstand neemt van God. Dat je het goede contact met Hem verbreekt. Bijvoorbeeld door slechte dingen te doen. Of door Hem en zijn liefde voor jou te negeren. Terwijl er geen andere levensbron bestaat dan God alleen. Dat je leeft heb je van Hem gekregen. Daarom is het gevolg van zonde de dood.)

In het Joodse geloof is het bloed van een lam heel belangrijk. Joden offerden lammetjes en duiven in de tempel. Dagelijks honderden. De Joden geloofden dat ze door het bloed van die offers gered werden. Door hun eigen zonden op zo’n lam te leggen. Ooit zou de hele wereld voor altijd van de dood gered worden. Door het beloofde Lam van God. De belangrijkste Joodse feestweek, het Paasfeest, gaat daarover.

Na zijn doop trok Jezus eerst in zijn eentje de woestijn in. In de woestijn zou de duivel Hem testen. Of Hij zich echt als offerlam wilde laten offeren. Sterven als een mens. Terwijl Hij God zelf was! Veertig dagen lang at Jezus niets. Toen probeerde de duivel Hem de gemakkelijkste weg te laten kiezen.

“Als je Gods Zoon bent, maak van deze stenen dan brood.”

Jezus antwoordde: “Voor een mens is gehoorzaam zijn aan God belangrijker dan brood.”

“Als je Gods Zoon bent, dan vangen engelen je toch op? Spring dan van deze hoogte af!”

Jezus antwoordde: “Een mens mag God niet uitdagen.”

“Wil je alle macht op aarde? Eén buiging voor mij is genoeg.”

Jezus antwoordde: “Een mens moet alleen God aanbidden.”

Gelukkig hield Jezus aan Gods plan vast! Toen liet de duivel Hem voor een tijd met rust.

Jezus kwam weer terug bij Johannes de Doper. Die wees Hem weer aan. “Kijk daar! Hij is het Lam van God! Hij is de Messias!” Een paar leerlingen van Johannes de Doper begrepen dat ze dus bij Jezus moesten zijn. Ze werden direct leerlingen van Jezus, hun nieuwe rabbi (Joodse leraar). Twee dagen later was Jezus met zijn leerlingen in het stadje Kana. Hij was daar te gast op een bruiloft. Toen de wijn op was, veranderde Jezus zomaar 600 liter water in de allerbeste wijn. Zo liet Hij aan zijn leerlingen zien dat Hij echt God was. De Zoon van God de Vader. Dit wonder is het enige wonderteken dat Jezus tijdens dat eerste jaar deed.

Daarna begon Jezus met preken. Net als Johannes de Doper. Jezus liet zijn leerlingen ook mensen dopen. Zo maakte Hij de betekenis van de doop nog belangrijker. Het was niet meer alleen een doop van verandering. Het werd een teken dat je bij Jezus moest zijn om gered te worden! En ook een belofte van Jezus en God: Hij zál je echt redden!

DEEL 2

Wat vooraf ging

1. Hoe alles begon

We nemen een heel grote stap terug in de tijd. Om te vertellen vanaf het allereerste begin. De geschiedenis van de wereld begon met Adam en Eva. God maakte hen, zoals een kunstenaar iets moois maakt. En Hij bracht hen tot leven. Maar eerst maakte de HEER in zes dagen de wereld en het heelal. Uit de woeste, lege en donkere oervloed, schrijft de Bijbel. Uit niets dus. Zoals Jezus op die bruiloft uit niets zeshonderd liter wijn maakte. En dat gewoon door te zeggen dat de dingen er moesten zijn. “Laat het er zijn!” zei God. En het was er! Onvoorstelbaar groot, schitterend, miljarden jaren oud en vol met schatten in de grond. En God bedacht natuurwetten, waar alles aan gehoorzaamt. Helemaal perfect voor Hem, om samen met heel veel mensen in deze wereld te wonen. De Bijbel vertelt het zo:

Op dag één maakte Hij het licht.

Op dag twee maakte Hij de lucht.

Op dag drie maakte Hij het land met alle planten die er groeien.

Op dag vier maakte Hij de zon, de maan en de sterren.

Op dag vijf maakte Hij alle dieren die in de lucht en in het water leven.

Op dag zes maakte Hij alle dieren die op het land leven en de mensen.

De HEER maakte de mens als hoogtepunt. Man en vrouw. Adam en Eva. De mensen zouden namens God voor de aarde zorgen. Ze leken op God, zoals kinderen op hun vader lijken. De mensen zouden de aarde ontwikkelen en heel veel kinderen krijgen. Daarvoor gaf God Eva aan Adam. Zij was zijn gelijke, zijn helper, zijn vrouw. Zo is het huwelijk ontstaan. Door God zelf bedacht. Op dag zeven had God zijn doel bereikt: rust. Om samen met zijn mensen van zijn schepping te genieten. Dit begin van alles is zó goddelijk. Het gaat ons denken zó ver te boven. Hij alleen, de HEER, is de grote schepper van alle dingen.

Adam en Eva woonden en werkten in Gods tuin. Het paradijs. In deze tuin stroomde een heerlijke rivier. In het midden van de tuin stond Gods speciale boom. De boom van de vrije keuze tussen goed en kwaad. God zei dat ze hier niet van mochten eten. Wie van deze boom at zou sterven. Zo gaf God de mens échte vrijheid. De mensen waren vrij om zelf te kiezen tégen de dood en vóór het leven. Vrij om zelf te kiezen voor het goede.

Op een dag kozen Eva en Adam ervoor om toch van de boom te eten. Dit had de slang hen aangeraden. Met de leugen dat ze

niet zouden sterven, maar juist goddelijk zouden worden. Deze slang was de duivel. Meteen voelden ze dat wat God gezegd had helemaal waar was. Ineens voelden ze zich schuldig, onveilig en bang. Maar God zocht hen op. “Adam, waar ben je?” Hij vertelde de mensen dat ze vanaf nu onder een vloek moesten leven. Buiten het paradijs. Een vloek van veel moeite, pijn en verdriet. Maar Hij vertelde ook dat ooit een bijzonder kind van Eva geboren zou worden. Een kind dat het kwaad zou overwinnen door zelf deze vloek te dragen. De Messias.

Al snel bleek hoe vreselijk de gevolgen waren. Eva had veel kinderen gekregen, waaronder de jongens Kaïn en Abel. Toen ze volwassen waren sloeg Kaïn op een dag zijn broer dood! En dat was nog maar het begin. De mensheid werd slecht en goddeloos. Zó slecht dat er uiteindelijk nog maar één man was die echt met God wilde leven. Hij heette Noach. Noach was 500 jaar, en nog steeds kinderloos. In die tijd werden de meeste mensen ouder dan 900 jaar. God zag hoe slecht de wereld was geworden. Hij besloot om alle mensen te laten verdrinken in een enorme watervloed. De zondvloed. Daarna zouden mensen hoogstens 120 jaar worden.

Maar God wilde zijn plan om met de mensen te leven vasthouden. Hij gaf de wereld niet op. Wat Hij aan Adam en Eva had beloofd, vergat Hij niet. Daarom gaf Hij Noach toch nog drie zonen. En Hij gaf hem de opdracht om een enorm schip te bouwen. In dat schip

zou het gezin van Noach gered worden. Met hen wilde God een nieuwe wereldbevolking beginnen.

Honderd jaar bouwde Noach aan het schip, terwijl zijn gezin groeide. Honderd jaar kregen de mensen nog de tijd om zich te bedenken. Toen liet God de vier mannen met hun vrouwen naar binnen gaan. Ook mochten er van alle diersoorten een paar mee. De dieren kwamen uit zichzelf naar Noach toe. Wat een prachtig gezicht! God zelf sloot de deur achter hen.

Toen brak er een enorme watervloed los, van boven en van beneden! Het water steeg tot zeven meter boven de hoogste bergtop. Alle vogels, al het vee, alle wilde dieren en alle mensen stierven. Pas na vijf maanden begon het water weer te zakken. Na ruim tien maanden was de aarde weer droog. Toen deed God Noach een belofte. Hij zou dít voor het einde van de wereld nooit meer doen! Het ritme van de seizoenen zou niet meer verstoord worden. God gaf de regenboog als herinnering aan die belofte.

2. Het volk van Abraham

In het begin spraken alle mensen dezelfde taal. Ze waren eigenlijk één grote familie en woonden ook bij elkaar. Toch duurde het niet lang of er kwamen totaal verschillende volken met totaal verschillende talen. De Bijbel vertelt hoe dat gekomen is. In de tijd dat alle mensen nog één volk waren, ontdekten ze dat je met bakstenen kunt bouwen. Ze maakten het plan om een hoge toren te bouwen. Een toren die je van ver kon zien. Zodat ze rond die toren veilig dicht bij elkaar konden blijven wonen. Terwijl Gods plan was dat de mensen zich zouden verspreiden over de aarde. Dat ze erop zouden vertrouwen dat Hij overal bij hen zou zijn. De mensen bouwden de toren in de stad Babel. Iets ten zuiden van waar nu Bagdad ligt. Maar God wilde zijn plan om de aarde met mensen te vullen doorzetten. Hij kwam zelf een eind maken aan de bouw van de toren. Ineens spraken de mensen niet meer dezelfde taal, maar allemaal verschillende talen. Wat een chaos! De bouw stopte meteen. De mensen werden door die verschillende talen ook verschillende volken. Elk volk een eigen taal. En ze verspreidden zich over de aarde.

God besloot om onder al die volken één speciaal volk te laten groeien. Een volk dat Hem heel goed zou kennen. Waar Hij de koning van zou zijn. God zou dat volk enorm zegenen, omdat zij op Hem zouden vertrouwen. Een volk waaraan de hele wereld kon zien hoe het is als de HEER jouw God is. In het midden van dit volk wilde de HEER ook een plaats van gebed hebben. Een plek waar Hij aanwezig zou zijn. Er zou door dit volk veel gebeden worden. Niet alleen voor henzelf, maar ook voor de andere volken. Voor alle mensen. En uit dit volk zou de Messias geboren worden, die beloofd was. Dit is het volk Israël geworden. Na Christus is dit volk uitgegroeid tot de wereldwijde kerk. Dit grote project begon God met één man: Abraham.

Vanaf het begin was heel duidelijk dat dit project niet vanuit mensen kwam. Abraham en zijn vrouw Sara konden geen kinderen krijgen. En Abraham vereerde andere goden. Toch koos God deze Abraham. En Hij riep hem. Abraham moest als gast gaan wonen in een ander land, dat God hem zou aanwijzen. In de toekomst zouden zijn kinderen dat land krijgen van de HEER. Het land dat God aanwees was Kanaän, dat later Israël zou worden. Een heerlijk land, omdat alles er gemakkelijk groeide. Daar kwam de HEER een paar keer zelf met Abraham praten. God sloot met Abraham een verbond. Hij zou voor altijd Abrahams God zijn. Als teken van dat verbond moesten alle mannen en jongens besneden worden.

God beloofde aan Abraham dat hij kinderen zou krijgen. Zo veel dat het een groot volk zou worden. Hij beloofde dat dit volk in de verre toekomst in dit land zou wonen. Maar Abraham had nog geen kinderen en dat liet God eerst ook zo. Sara was al zo oud dat ze niet meer hoopte op een eigen kind. Ze liet Abraham een kind bij haar slavin krijgen. En Abraham werkte mee, omdat ook hij niet altijd op God vertrouwde. Zo werd Ismaël geboren. Maar God wilde zijn speciale project alleen door laten gaan met een eigen kind van Abraham en Sara. Het kind dat God beloofd had. En niet het kind dat ze zelf geregeld hadden. Op haar negentigste kreeg Sara toch nog dat ene kind: Isaak. Natuurlijk zegende de HEER Ismaël ook. Wel in een ander land. Hij kreeg ook heel veel kinderen. Dat werden de Arabische volken.

Abraham was zich goed bewust van Gods plan met hem. Niet alleen het plan om een groot volk te worden. Maar ook om te bidden voor alle mensen. En ook al was zijn gezin nog lang geen volk, bidden kon hij al wel. Het gebeurde bijvoorbeeld op een dag dat God zelf bij Abraham en Sara was geweest. Hij kwam bij hen om te vertellen dat Sara zelf een zoon zou krijgen. Met twee engelen had de HEER bij Abraham gegeten. God was toen op weg om de steden Sodom en Gomorra te vernietigen. Zo slecht waren de mensen in deze steden. God wilde dit het liefst zelf aan Abraham, zijn vriend, vertellen. Want Abrahams neef Lot was met zijn vrouw en twee dochters in Sodom gaan wonen.

Toen zei Abraham eerbiedig tegen God: “Heer, U bent de hoogste rechter. U wilt toch geen onschuldige mensen tegelijk met schuldige mensen straffen? Als er nou eens vijftig onschuldige mensen in Sodom wonen. Hoeft het dan niet door te gaan?” De Heer zei: “Dan zal het niet doorgaan.” Toen vroeg Abraham: “Als er aan die vijftig nou vijf ontbreken, gaat U dan om die vijf mensen de stad vernietigen?” “Nee,” zei de Heer, “als ik vijfenveertig onschuldige mensen vind, zal het niet doorgaan.” “En bij veertig?” “Dan zal het om die veertig niet doorgaan.” “En bij dertig?” “Dan ook niet.” “En bij twintig?” “Dan ook niet.” “En bij tien?” “Ook dan zal Ik Sodom niet vernietigen.” zei de Heer. Maar er waren nog niet eens tien onschuldige mensen in Sodom. Daarom ging Gods oordeel toch door. Sodom en Gomorra verdwenen voor altijd. Maar eerst haalde de HEER Lot en zijn gezin nog uit Sodom weg.

Precies een jaar later kreeg Abraham van God een zoon: Isaak.

3. Het offer van een vader

Op een dag wilde God laten zien hoe groot het geloof van Abraham was. En Hij wilde tegelijk iets laten zien van wat Hij zelf voor de wereld zou doen. God zou namelijk ooit zijn eigen, enige, lieve Zoon laten sterven. Hij zei: "Abraham!" Abraham antwoordde: "Ja, ik luister." God zei: "Roep Isaak, je enige zoon, van wie je zo veel houdt. Ga met hem op weg. En offer hem op de berg die Ik je zal aanwijzen."

De volgende ochtend stond Abraham vroeg op en legde een zadel op zijn ezel. Hij nam twee van zijn knechten met zich mee, en zijn zoon Isaak. Hij hakte hout om vuur te maken voor het offer. En toen ging hij op weg, naar het gebied dat God genoemd had. Na drie dagen zag Abraham in de verte een heuvel. Tegen de helling daarvan lag de stad die later Jeruzalem zou heten. 'De berg van de HEER' werd deze heuvel later genoemd. Precies die plek wees de HEER hem aan.

Abraham zei tegen de knechten dat zij moesten wachten met de ezel. Zelf ging hij met Isaak verder de berg op. Hij zei: "We gaan bidden, daarna komen we hier terug," Abraham legde het

hout op Isaaks schouder. Hij pakte het mes en wat hij verder nodig had om vuur te maken. En samen liepen ze verder. “Vader,” zei Isaak tegen Abraham. “Ja, jongen, wat is er?” vroeg Abraham. Isaak zei: “We hebben vuur en hout, maar waar is het lam voor het offer?” Abraham antwoordde: “God zal zelf voor een lam zorgen, jongen.”

Zo kwamen ze op de plek die God aangewezen had. Op precies die plek zou eeuwen later de tempel van Jeruzalem staan. De tempel waar Jezus de doodstraf zou krijgen. Abraham bouwde op die plek een altaar. Daarna legde hij het hout erop. En toen bond hij Isaak vast en legde hem op het altaar met het hout. Hij pakte het mes om zijn zoon te slachten. Op dat moment riep de HEER vanuit de hemel: “Abraham! Abraham!” “Ja, ik luister,” zei Abraham. De HEER zei: “Doe de jongen niks aan! Ik weet nu dat je Mij vertrouwt. Want je wilde zelfs je enige zoon aan Mij geven.”

Toen zag Abraham opeens een ram. Het dier zat met zijn hoorns vast in de struiken. Abraham pakte de ram en offerde die, in plaats van zijn zoon. Abraham noemde die plek ‘de HEER zal voor ons zorgen’. Daarom bleven de mensen zeggen: “Op de berg van de HEER zal God voor ons zorgen.” Die berg zou later de gebedsplaats worden waar je God kunt ontmoeten.

De Heer sprak nog een keer vanuit de hemel tegen Abraham. Hij zei: “Je wilde je enige zoon aan Mij geven. Daarom beloof Ik

je dat Ik je rijk en gelukkig zal maken. Ik zal je heel veel nakomelingen geven. Ontelbaar veel! Zo veel als er sterren in de lucht zijn. Je nakomelingen zullen elke strijd winnen. Dankzij jouw nakomelingen zullen alle volken op aarde gezegend zijn. Want jij hebt naar Mij geluisterd.” Toen ging Abraham met Isaak terug naar zijn knechten. Samen gingen ze weer naar huis.